

2023-11-09
Fö2023/01775

Försvarsdepartementet

Myndigheten för samhällsskydd och
beredskap
Tillväxtverket

Myndigheten för samhällsskydd o beredskap
2023 -11- 23
Ärendenummer 2023-16003-1

Uppdrag att stärka privat-offentlig samverkan avseende försörjningsberedskap

Beslut

Regeringen ger Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) och Tillväxtverket i uppdrag att gemensamt ta fram en modell för en sammanhållen funktion för information till företag som kan stödja produktionsomställning avseende försörjningsviktiga varor och tjänster inför och vid fredstida krissituationer och höjd beredskap. I uppdraget ingår även att identifiera vilken information som företag kan behöva, till exempel om regelverk, testning och provning.

MSB och Tillväxtverket ska inhämta kunskap och erfarenheter från berörda försvarsmyndigheters och sektorsansvariga myndigheters arbete på området. MSB och Tillväxtverket ska även etablera kontakt med relevanta företag och övriga aktörer till exempel RISE Research Institutes of Sweden AB. Vid genomförandet av uppdraget ska hänsyn tas till berörda beredskapsmyndigheters arbete och arbetet som genomförs av andra relevanta aktörer inom respektive beredskapssektor.

MSB och Tillväxtverket ska beakta de förslag i betänkandet En modell för svensk försörjningsberedskap (SOU 2023:50) som har relevans för frågor om produktionsomställning och samverkan med företag. Myndigheterna ska även beakta annat pågående arbete som rör försörjningsberedskap, bland annat utredningen om en ny livsmedelsberedskap (N 2022:02) och utredningen om ökad försörjningsberedskap för varor och tjänster från industrin (N 2022:08).

Regeringen beräknar att totalt tre miljoner kronor kommer att avsättas för Tillväxtverkets genomförande av uppdraget för 2024.

Myndigheterna ska löpande informera Regeringskansliet (Försvarsdepartementet) om hur arbetet med uppdraget fortskrider.

Uppdraget ska slutredovisas till Regeringskansliet (Försvarsdepartementet) senast den 12 december 2024.

Ärendet

Regeringen konstaterar i propositionen Totalförsvaret 2021–2025 (prop. 2020/21:30) att ett väpnat angrepp mot Sverige inte kan uteslutas. Sverige blir oundvikligen påverkat om en säkerhetspolitisk kris eller väpnad konflikt uppstår i Sveriges närområde. Sveriges förmåga att hantera höjd beredskap och ytterst krig behöver därför stärkas på bred front. En viktig del i det arbetet är att stärka det civila försvaret. I målet för det civila försvaret ingår att ha förmåga att upprätthålla en nödvändig försörjning. I takt med det förändrade säkerhetspolitiska läget i vår omvärld samt till följd av klimatförändringar som påverkar flera samhällsviktiga funktioner, har försörjningsfrågor blivit alltmer angelägna för aktörer på alla samhällsnivåer. Att de globala handelsflödena upprätthålls i största möjliga utsträckning även under störda förhållanden är centralt för Sveriges behov av import och export av varor och tjänster. Det är också angeläget med bi- och multilateralt internationellt samarbete inom EU och Norden avseende försörjningsfrågor. Vid en allvarlig kris eller i värsta fall krig riskerar dock de handelsflöden som fungerar under ett normaltillstånd att delvis sättas ur spel. Vikten av att säkerställa försörjningsberedskapen för fredstida kriser har förtydligats under 2020 och 2021 i samband med smittspridningen av det virus som orsakar sjukdomen covid-19. Särskilt under den inledande fasen i pandemin fanns det global brist på nödvändiga varor som exempelvis personlig skyddsutrustning. Erfarenheterna från kriget i Ukraina visar också på behovet av försörjningsberedskapen då Ryssland bland annat riktat in sig på att slå ut civil infrastruktur. Vidare har sanktionerna mot Ryssland haft stor påverkan på olika försörjningskedjor.

Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI) fick 2020 i uppdrag av regeringen att analysera frågor om nationell försörjningsberedskap (Ju2020/02565). I sin redovisning av uppdraget identifierade FOI behov som avser bland annat uppgiften att i förberedande och förebyggande syfte samordna planering och

inriktning av försörjningsberedskapen och att förbereda och säkerställa fungerande samverkan mellan det offentliga och näringslivet. Vidare konstaterade FOI att det finns ett behov av stöd till ansvariga aktörer i arbetet med att till exempel förbereda omställning av produktion, identifiera kritiska företag och förnödenheter och analysera behov av dispenser och regellättnader.

I betänkandet En modell för svensk försörjningsberedskap (SOU 2023:50) konstaterar utredningen att dess förslag är av långsiktig och utvecklande karaktär och att det tar tid att bygga upp en väl fungerande försörjningsberedskap. Utredningen konstaterar även att det utifrån omvärldsläget med krig i Europa och med erfarenheterna från en flerårig pandemi är uppenbart att arbetet i vissa avseenden måste påbörjas skyndsamt.

Regeringen beslutade den 7 juni 2022 om kommittédirektiven för utredningen Ökad försörjningsberedskap för varor och tjänster från industrin (N 2022:08). Utredningen ska kartlägga vilka varor och tjänster i Sverige som har väsentlig betydelse för upprätthållandet av samhällsviktig verksamhet eller där allvarliga konsekvenser i övrigt riskerar att uppstå om varan eller tjänsten inte tillgängliggörs. Syftet är att stärka Sveriges förmåga att upprätthålla en nödvändig försörjning och därigenom säkerställa tillgång till samhällsviktiga varor och tjänster vid fredstida krissituationer, höjd beredskap och ytterst krig. Utredningen ska bland annat analysera om, och i så fall hur, det ansvar Tillväxtverket och Sveriges geologiska undersökning har i dag behöver förändras för att möta näringslivets och det övriga samhällets behov av stöd för att säkerställa tillgång till samhällsviktiga varor och tjänster i kris eller höjd beredskap. Utredningen ska lämna sitt betänkande senast den 31 oktober 2024.

Skälen för regeringens beslut

Det behöver finnas förutsättningar för samhället att hantera situationer när brister i de normala försörjningskedjorna uppstår. En del i detta är att ta fram en modell som underlättar en effektiv produktionsomställning av försörjningsviktiga varor och tjänster. En annan del gäller behovet av en etablerad samverkan mellan offentliga och privata aktörer.

Betänkandet En modell för svensk försörjningsberedskap är föremål för remissbehandling och regeringen avser att återkomma med besked om den

fortsatta hanteringen av betänkandet. Regeringen bedömer dock att arbetet med försörjningsberedskapen bör bedrivas i flera spår samtidigt. Uppdraget till MSB och Tillväxtverket att ta fram en modell för en sammanhållen funktion för information till företag är mot denna bakgrund ett av flera viktiga steg för att se till att arbetet med att säkerställa en god försörjningsberedskap sker skyndsamt.

På regeringens vägnar

Carl-Oskar Bohlin

Tobias Thulé

Kopia till

Justitiedepartementet/PO

Försvarsdepartementet/MFI, MFU

Socialdepartementet/SF, SL

Finansdepartementet/BA, FMA/FPM, OFA/DIS, OFA/OU, SKA

Klimat- och näringslivsdepartementet/BK, E, NIM

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet/LB, US

RISE Research Institutes of Sweden AB